

Linux/Unix kısa notlar

Terminal açma kısayolu → CTRL + ALT + T

whoami → oturum açan kullanıcı bilgisini verir.

uname -a → sistem özelliklerini ekrana yazar.

~ → kullanıcı ana dizini ifade eder.

\$ → oturum açan kullanıcının normal kullanıcı hakları ile işlem yaptığını ifade eder.

pwd → içinde bulunan dizinin adresini gösterir.

cd → herhangi bir dizin içine gidebilmek için kullanılır.

ls → içinde bulunduğu klasördeki dosya ve dizinleri listeler.

man → kılavuzu bulunan komut ve programların kılavuzlarını okur.

history → terminal penceresi içinde yazılan tüm komutları listeler.

mkdir → dizin oluşturma komutu

touch → dosya oluşturma komutu

rm → dosya silme komutu

==dosya - dizin kopyalama==

cp → kopyalama komutu

==dosya - dizin taşıma==

mv → taşıma komutu

==dosya - dizin yeniden adlandırma==

mv → komutu kullanılarak yeniden adlandırma yapılır

==dosya – dizin arşivleme==

tar -zcvf arşiv1.tar → arşivleme için kullanılır.

tar -zxvf arşiv1.tar → arşivden çıkarmak için kullanılır.

==nano ile dosya düzenleme==

nano* → düzenlemek istenilen dosya açılır.

**vi ...* → : :qa

****gedit ...***

==dosya okuma==

cat ...* → dosyanın içeriği görüntülenir.

cat -n ...* → her satırın başına satır numarası ekleyerek yazar.

cat -E ...* → satır sonunu görmek için kullanılır.

tac ...*z → dosya içeriğini tersten görüntüler.

head ...* → her dosyada ilk 10 satırı gösterir.

head -n5 ...* → her dosyada ilk 5 satırı gösterir.

tail ...* → dosyanın son satırını gösterir.

more ...* → terminale sığmayan metinlerin okumasını kolaylaştırır.

nl ...* → boş satırlar hariç satır numarasını verir.

== dosya hakkında bilgi alma ==

wc → dosyanın içeriğini satır sayısı kelime sayısı ve boyut bilgisini verir.

wc -w → kelime sayısı

wc -l → satır sayısı

wc -c → dosya boyutu

wc -L → en uzun satır kaç kelimelik

== dosya içinde arama ==

grep → dosya içinde arama yapma komutu

Wildcard kavramı

Komutları yazarken kriter oluşturmamızı sağlayan özel karakterlerdir.

Filtreleme işlevi görür.

Zaman kazandırır.

* bir ya da birden fazla karakterin yerine geçebilecek joker karakterdir.

? yalnızca bir karakterin yerine geçebilecek karakterdir.

[] yerine geçeceği karakterleri küme şeklinde belirten wildcard operatördür.

Yönlendirme operatörü

> veya >> şeklinde kullanılır.

> dosya içeriğini yeniden oluşturur.

>> dosya içeriğini değiştirmeden sonuna ekler.

pipe bir komut çıktılarını bir başka komuta girdi olarak verilmesi için kullanılır.

AltGr – tuş kombinasyonu ile kullanılır.

alias takma ad demektir. Uzun komutları argümanları tekrar tekrar yazmak yerine kısa ad kullanmak için kullanılır.

alias güncelle = 'apt-get update'

unalias güncelle

cat ~/.bashrc

== kullanıcı ve gruplar ==

Linux çok kullanıcıli bir sistemdir.

Birçok program, sunucu yazılımı, komut çok kullanıcıli sistem üzerinde çalışır.

root kullanıcısı tüm yetkilere ve erişimlere sahiptir

ev dizini /root şeklindedir

genel amaçlı kullanıcılar ise kendilerine ve gruplarına tanımlı yetkileri kullanırlar

ev dizini /home şeklindedir.

== kullanıcı listeleme ==

cat /etc/passwd → kullanıcılar listesi

cat /etc/shadow → kullanıcı parolası

sudo cat shadow komutu ile çalışır.

== kullanıcı ekleme ==

sudo useradd ozturk → kullanıcı ekleme

cat /etc/passwd → sifre verilmesi

sudo adduser ozturk

cat /etc/passwd

== kullanıcı silme ==

cat /etc/passwd

sudo deluser ozturk

cat /etc/passwd

sudo userdel ozturk

== grup listeleme ==

cat /etc/group

== ekleme ekleme ==

sudo addgroup ozturk

cat /etc/passwd

== grup silme ==

sudo delgroup ozturk

cat /etc/passwd